

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben üzv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kadics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszömlélások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi november 11-én.

45. szám.

Emlékezzünk régiekről!

Versecz 1894 november hó 8-án.

A szép és dicső multtal ékeskedő magyar nemzet, történetének ezredéves epocháját fejezi be itt e hőzses és megszeretett új hazájában. — Duzzadó erejében lázas munkájával nagy ünnepre készül. — Ezer viharos tusáiban megedzett nagy lelke, műveltségének gyümölcsöző munkáját akarja bemutatni a világ népeinek, hogy akik századok előítéletével jönnek el hozzánk, a meggyőződés egész hevével láthassák majdan be, hogy az emberi művelődés érdekében, a honfoglalás napjaitól kezdve egész a jelen pillanatig, borongó multunk ezer szenvedése közepette is megbűnhődve a multat s jövődőt, a magyar génusz tisztos szolgálatot teljesített.

Bemutatjuk a multat és a jelent, hogy megláthassuk a jövőt, melynek nemes betöltésére, jogot nyert nemzetünk — Ezer év el nem mult eredményeiből lelkesedést akarunk meríteni a további kitartó nagy munkára, melylyel alkotásunkra a koronát reátehetjük.

Tisztán áll előttünk munkálkodó jelenünk, de borongó multunkat is kiakarjuk emelni a feledés homályos világából, mert csak törpe nép feledhet ős nagyságot, hős elődöket, de lelkes szent ihletéssel közelít az ősök sirlakához s gyűjt a régi fényenél új szövétneket.

Ez vezeti az író tollát, a szobrász véssőjét s a festő ecsetjét, mindenik igyekszik, hogy meleg szóban, rideg márványban és

széles vásznon ott legyen a honfoglalásnak hű képe.

Minő és mennyi változás az ég alatt. Hihetetlen, csodás fejlődése nemzetünknek, mely tényekkel igazolja, hogy habár Európa nemzetei többször megtagadták, életre vagyunk hivatva s jogunk van Isten és ember előtt ehez a földhöz, melynek minden rögét párolgó honfivér öntözte. Nyílt életünk ott van a történelem nagy lapjain, erről ró betűket a rég mult írók krónikása, erről zendül meg az ének a vándor hegedűsöknek méla lantjain. Nemzeti életünk viharos korszakaiban, midőn a tárogatók bús hangjai mellett a tábor tüzek melengető világánál bús nótáinkkal verjük fel a néma éjszakák titkos esődjét és sirva, vigadva szól a régi dal, régi dicsőségről, a multak történetét bolygatjuk meg s a régi szép hagyományon elmerengő szemünk, a hetevény csillag fölkelésével várja a fátyolos tejuton keresztül robogni Csaba királyfinak visszatérő hun vitézeit. A fonók esti világában vidám rokka pörgése mellett szép regékkel ékes mesevilágunknak kedves alakjai rajzanak fel s a régi gyermek hogy elmereng e bűvös világban és édes álmában szövi tovább a szép mese aranyos szálait.

De naiv kedélyvilágunk szép szárnyairól leverte a tarka himport a modern haladás szelleme, s a lázas munka sietsége, a homlok gyöngyöző veritéke ridegre mosta gyermekies hitünket és örömlünket. Rohamos haladásunkban csak most vesszük észre, hogy nag, szükségünk van a mult

idők e foszlányaira, hogy kedélyünk rideg-ségét betakarhassuk vele.

Ős-történelmünkkel kegyetlenül bánt el a kíméletlen sors s honfoglalásunk érdekes emlékeit maga alá termette a nyugati műveltség kérlelhetlen keze; szétrombolta füstölő oltárainkat s a berkek titkos csendjét nem verte fel többé áldozatra szánt fehérlő nyerítése; megszűnt nagyrészt a szt. ivánéji tűzgrálás, a hajnál-kaczagás, a halott-éresztgetés s mind megannyi költői szép eleme pogánykori vallásunknak. Az új rendszerrel kibékülni nem tudó magyarság, vérző szívvel temetkezett el Thonuzoba virágos sirjába, hogy néha-néha kísérteni támadjon csak fel a magas bercek tetején emelkedő tornyos várak büszke lovagtermeiben tartott titkos áldomásokon.

A rideg anyaföld takarta el vastag rétegeivel őskori műveltségünket s a porló ősök meghült szive, érzés-világa, gondolatköre és porló csontjaik fölött sietve rohantak át a mult századok s a feledés nyomát hagyták az ősi sírokon, emelkedő halmonkon, titkos suttogású völgyeken és berkeken, mohos váromladékokon.

Vigasztalásul szolgálhat azonban, hogy műveltségünk kutató szelleme fölveri a régi temetők nyirkos rétegeit s megbolygatja a porladozó nagy alvóknak néma sorait. Csákányok súlyos csapásaitól omlik a kemény agyagréteg, kapák vágásától porlanak az alföldi homokbuczkák és a régiségbuvár sovár szemekkel takarja föl a keletre néző, régen eltemetett ős-magyarok megsárgult csontvázait.

Tárca.

A hattyúadal.

Pista fiamban költői tehetség fedeztetett fel. Ezt konstataituk: a feleségem, a tanári kar, én és még többen. Konstataitam én még külön azt is, hogy Pista animó nélkül nem tud írni. Értem ezt az animót úgy, hogy tavasszal nem tudott az őséről verselni, télen a nyarról, reggel az estéről, városban a faluról, erdőben a mezőről, hegyek közt a síkságról stb. „Hozzá”, (már mint az ügyvédék még lekváros száju Málcsikájához) meg csak akkor tudott írni, ha Málcsika, ki velünk szemben lakott, az ablaknál volt. Ez különben gyakran előfordult s így Pista minden füzetének, könyvének hatlapja tele volt ilyenféle című lyrái szüleményekkel: „Hozzá”, — „Hozzá”, — „Málcsikának”, — „Málcsikához”, — „Málcsikától”, — „Neked”, — „Neki”, — „Te”, — „Ő”, — és „Mi ketten”.

A költemények elég csinosak voltak s az ügyvédéknél már ötször egymásután babér nélkül ették a krumpli főzeleket, melynek a Málcsika elismerő figyelme volt az okozója, ki egy vasárnap Pistát, babérkoszorúval lepte meg.

Pistát teljesen áthatotta az a tudat, hogy benne megvan az a bizonyos „szellemi fölény”, melylyel az iskolai mobnak imponalhat. Csak egynek nem tudott imponálni s ez ifj. Hammerheim Maxi volt, a ki vis com kától át-

hatott epigrammaiban, bizonyos vele született impertinens satyrával ecsetelte a Pista versbeli visszaéléseit, a poetika licentiát illetőleg.

Pista azonban, igazi nagysághoz illően, bicsinyló mosolylyal fogadta a Maxi csipkelődéseit s nem minden czélzás nélkül írta azt az elegikus, borongós hangulatú költeményt, melynek csekély harmincz versszakja, az ösmert dalból vett sorral, mint refrainnel végződött:

„Minden rosztat rám fognak az emberek...”

Id. Hammerheim persze a maga fia részére vindikálta a fényesebb tehetséget, míg én, hivatkozva a Pista hivatást változtatott s hervadhatatlan babérjaira, indignálódva keltem ki a helybeli lap nyílt terében, ezen apai elfogultság ellen. Az áldastalan harcznak végre én vettem véget azzal, hogy tíz aranyat, mint pályadíjat tűztem ki a két versenyő költő közül annak, a ki legszebben meg tud énekelni egy hattyúadalt.

Itt meg kell jegyezmem, hogy Pista előnyben volt, a menyinyiben a kerti tavon úszkáló két hattyú volt hivatva arra, hogy első s egyszerű mint utolsó dalát, a Pista animirozására átengedje.

Pista, még az nap, az ellenfélről híreket szerzendő, atlesett a kert végén, a Hammerheimék kertjébe s ott azt látta, hogy ifj. Maxi előtt egy kiterített, de még teljesen tiszta iv fekszik s hogy Maxi a czeruzáját javarészen

már elrágta, a nélkül, hogy a czímmel: „A hattyúadal”, tovább jutott volna.

Délután megtörtént a hattyú elfogatás. Bezártuk egy nagy tyúkketreczbe s a módok fölött támakodtunk, melylyel ő hattyúságának értésére adjuk, végső perceinek rohamos közeledtét. A családi csoportozat, mely a ketrecz körül alakult, lélekemelő volt. Középen, szemben a ketreczczel, álltam én s gondolkozva néztem magam elé. Mellettem jobbról állt Pista, ki búskomor tekintetével, melylyel a ketreczbe bámult, úgy nézett ki, mint lord Byron a waterlooi csatásik fölött. Balról, az előtérben állt Feri, a kisebbik fiam, ki egy czirok seprő maradványaival közlékenyebbé iparkodott tenni a hattyút, mely oly méltóságosan viselte magát, mint Napoleon szt. Ilona szigetén. A hátteret a feleségem impozáns alakja képezte.

Néhány várakozásteljes perc elteltével, egy nagy, élesrefent konyhakést hozattam. Harcias állásba helyezkedtem s a két néhány-száz vészterhesen a hattyú felé villogtattam. A buta madár azonban, teljesen érzéketlen maradt e fenyegetődzések iránt s libramódra, egy pár-szor egnek fordította a fejét. Most szalmát hozattam s körülhintettem vele a ketreczet s meggyújtottam. A hattyú felemelkedett. Visszafojtott lélekzettel váituk a történendöket. Egyszerre rémes szárnycsapkodással vegyes, fülsiketítő rikácsolásban tört ki, melynek hallatára, kénytelen voltam minden további eljárást be-

A milleniumi kiállítás tárlatai visszavezetnek bennünket a régmúlt idők daliás alakjaihoz. Az ország több vidéken megindított ásatások új világot fognak feltárni szemeink előtt. Az előkerülő tárgyakból és gyér nyomokból össze fogják állítani tudósaink régi történetünk műveltségét. A feltárandó sírokból előkerülő tárgyak elmesélik azokat a történeteket, melyeket írott hagyomány meg nem őrzött s szóval apáról fiúra a mi időkig el nem juthatott. E tárgyak be fogják igazolni, hogy nem voltunk olyan műveletlen barbár hordák, a minőknek súlyos karjaink csapásait érző német krónikus barátok, czelláikban gyártott pergamentjeiken szeretnének feltüntetni.

Hozzá értő tudósok kezei bontogatják az Alföld rónaságain a népvándorlás és a honfoglalás korából való sírokat, hogy a még megmenthető emlékeket felkutassák Nemzeti Muzzeumunk számára. A nemes czélra a kereskedelmi miniszter ez év nyarán 2000 frtot utalványozott ki a magyar régészeti társulatnak, az érdekelt városok pedig a megfelelő munkásokat készséggel ajánlják fel.

Napi hírek.

Eljegyzések. Dr. Sauerwald B. honvéd-orvos, a nagybecskereki társaság egyik legkedveltebb tagja, legközelebb eljegyzik Francz Ilona kisasszonyt, Francz J. L. ottani takarékpénztári igazgató és városi tisztviselő, kedves és művelt leányát. — Goszmann Ádám zichyfalvi tanító f. hó 1-én tartotta eljegyzését Uj-Aradon Steinbrückner Jozefin kisasszonnyal, Steinbrückner Ferencz igazgató-tanító kedves leányával. — Held G. városi hivatalnok, tartalékos hadnagy eljegyezte Vojacsek A. szegedi vasúti ellenőr leányát Margit k. a. — Hirschl Kornélia k. a. Hirschl Ignác helybeli kereskedő bájos leányát eljegyezte Schlesinger Miksa B-pestről. Gratulálunk!

Kinevezés. Kérészy Lajos, a verseczi kir. járásbíró alibunári járásbíróvá nevezetett ki. Míg egyrészt a jól megérdemelt előléptetéshez a legmelegebben gratulálunk, másrészt nagyon is sajnáljuk Kérészy tisztségét, mint olyanét, kire a magyar intelligens társaságban nagy szükség volt, s ki a társaság életben, és kultur törekvéseink gyámolításánál mindenkor az elsők közt állotta meg helyét. Őszintén kívánjuk, hogy azt a kitüntető tiszteletet és szeretetet melyet városunkban élvezett — találja fel új állomáshelyén is.

szüntetni, ama veszély fennforgásának konstatacióval, hogy Pista e hangok hallatára nemcsak hogy minden poézistól meg fosztatik, hanem esetleg téves inspirációkat merítve írja meg a: „Hattyúdalt“.

Másnap reggelig fel kellett hagynunk minden további gyilkos szándékkal. Késő éjszaka lett, míg el tudtam aludni. Rémképek gyötörtek. Láttam holmi nyilttéri czafolatokat, id. Hammerheim aláírásával Láttam, mint adjak át ifj. Maxinak a tiz aranyat, mint „városunk reménydús fiának“.

Reggel, agyamban egy új ötlettel keltem fel. Nézetem szerint, legjobb lesz a hattyút megmérgezni. Így legjobban megfogja érezni végét s végre megis hall Pista hattyúdalt! A ketrecznel épen Feri volt az őrt álló, mikor úgy dél-tájban éles kiáltás hasította át a léget:

„Most!“

A hatás olyanforma volt, mint a Kolumbus hajóján akkor, mikor a kosárban ülő matróz az kiáltotta: „Föld!“ Izgatottsággal vegyes kíváncsisággal rohantunk a ketreczhez. A hattyú oldalt fordult s hangtalanul hapogott. Jobb lábát néha megrangatta s torkából kékes buborékok törtek elő. Aztán nem mozdult többet. Feleségem gömbölyű arcán két köny csepp pergett alá s azt mondta: „Vége.“

Tanácsalanul, neman állottuk körül a ketreczet s én, mint az nagy szerencsétlenségeknél történni szokott, eleinte el sem akartam hinni annak végleges bekövetkeztét. Ferike azonban, érezve az enyészetenek, szemeink előtt is bemutatott, végzetes hatalmát, bünbáló vallomást tett. Volt neki is egy saját alkotta terve. A

Esküvő. Lengauer Ernesztin k. a. ma d. u. 4 órakor fogja oltarhoz vezetni Rippinger Fülöp kereskedő és földbirtokos Fogadjak őszinte szerencsekívánatainkat.

Előléptetés. Dr. Kormos Béla verseczi kir. közjegyző rokonszenves fia, az intelligencia kedvelt „fess kis Bélája“ a 11-ik huszár regimenthez hadnagygyá nevezetett ki. — Fogadják őszinte gratulácziókat.

A reformáció 377 ik évfordulóját úgy a verseczi, mint a fehértemplomi evang. reform. fiók-egyház is megünnevelte. Ez alkalomból Futó Zoltán körlelkész városunkban a magy. kir. állami főreál. isk. rajztermében, fehértemplomban pedig az állami elemi iskola egyik termében tartott nagy szabású ünnepi beszédet. Istentisztelet után fehértemplomban közgyűlés volt, melyen számos kebelbeli ügy intéztetett el. Presbyterekul megválasztották: Dr. Perjéssy kir. ügyész, Schinkovich főgymn. tanár, Szikszay kir. alügyész, és Toldy gyógyszerész, gondnoknak Nemesik ügyész és jegyzőnek Szentgyörgyi, végre a fiók-egyház képviselőül Dr. Perjéssy Mihály és Schinkovich. A gyűlésen Verseczről jelen voltak Buday József főgondnok és Perjéssy Lajos jegyző. A gyűlésen elintézték a többek közt a vallás-oktatás ügyét is. Ugy a verseczi tanintézetekben, mint fehértemplomban a reform. tanulók száma 20—27 közt változik.

Új pénztézet. Alig van két hete, hogy városunk vagyonos polgárai a már meglevő három pénztézet mellett egy negyedik felállítását tervezni kezdték s ma már constálhatjuk, hogy a „Verseczi polgári takarékpénztár részvénytársaság“ megalapítása teljesen biztosítva van. Azt bizonyítja a lapunk más helyén közölt felhívás is. A pénztézet alapítókéjét ezer darab 100 frtot részvényre tervezték, később felemelték a számot 1500 részvényre. Az további aláírások most vannak folyamatban, s a felhívásra ismételen felhívjuk T. Cz. olvasóink becses figyelmét.

A szőlővessző árverést ma d. e. 10 orakor tolytatja a „Weinrebe“ helyiségeiben a közgazdasági egyet borászati szakosztálya. Eladásra kerül: Ripariára nemesített kadarka, Magyarka, Bakator s különféle csemegefajok.

A trafikuskok vasárnapja A vasárnap munkaszünetéről szóló törvény előnyeit a kereskedők közül csakis a trafikuskok nem élvezheték eddigelé. A tavasszal tehát mozgalmat indítottak, a melynek az volt a célja, hogy a munkaszünetéről szóló törvény reájuk is kiterjesztésék. A gyűlés határozatából kérvényt szövegeztek, a melyet körülbelül ötezer trafikos írt alá. A kérvényben kifejtik, hogy az államkincstár és a közönség nem károsodik, ha a vasárnap munkaszünetéről szóló törvényt a trafikosokra is kiterjesztik.

A kincstári jóságigazgatóságok A pénzügyminiszter, mint értesülünk, elhatározta, hogy

szomjas hattyút tintával itatta meg, melyet az, egy teljes liter menyinyiségben elfogyasztván, halás pillantással jutalmazott. Hirtelen halála tehát mérgezés következménye volt s egyuttal megfajított a kék buborékok származása is.

Tekintettel a gyengébb idegzetükre, nem esetelem az általános kétségbeesést Pista egy förtelmes rosz „hattyúdalt“ nyújtott be s így ifj. Maxinak nyújtották át a tiz aranyat mint „városunk legszebb reményekre jogosító fiának“. Mácsika visszakérte a babérkoszorút és saját kezüleg illesztette rá a Maxi kereszteletlen fejére. A költemény különben, félre téve minden elfogultságot, valóban csinos volt. Pista azonban, önmagáról ítélve, nem tudta sehogysem felfogni, hogy Maxi, ki talán hattyút sem látott, mint tudta őt lefőzni, ki mégis részesült egy hattyú végvonaglásóak versíráshoz animírozó látványában.

Egyszer áthívta Maxit s megkérdezte tőle:

„Maxi, láttál te már életedben hattyút?“

„Láttam.“

„De hattyúdalt még nem hallottál?“

„Hallottam.“

Pista további kérdezősködéseire, Maxi elmesélte, hogy harmadnapra a hattyú elfogatása után, épen a kertben volt. Alkonyodott s a sötét tavon fehéren, nesztelenül, búsan lehorgasztott fővel uszkált az árván maradt hattyú. Egyszerre felemelkedett s elzengve utolsó dalát, élettelenül bukott alá a tóba. Megolte szegényt a bánat a párja után . . .

S erre mi nem gondoltunk!

P. E.—I.

amint a kisebb délmagyarországi kincstári birtokok eladása véget ér, illetőleg e birtokok egy része telepítési célokra átengedtetik, fel fogja oszlatni az állami jóságigazgatóságokat s csak egyet tart fen a központban, az ó-budait, a melyre fog bízati a kincstár tulajdonában továbbra is megmaradó összes jóságoknak kezelése. Az ó-budai jóságigazgatóságon kívül ez idő szerint még kettő áll fenn: az aradi és a temesvári, mely utóbbi mostanság majdnem kizárólag a telepes leszámolásokkal foglalkozik, mihelyt ez a művelet s a kisebb kincstári birtokok előadása megfelelő mértékben előrehalad, a most említett két jóságigazgatóság közül az egyiket meg fogja szüntetni a miniszter. A megszüntetés minden esetre még a jövő esztendőnek a folyamán megtörténik.

Cirkus. Az Endres M. özvegye tulajdonat képező mulóvartársulat tagnap kezdte meg előadásait a főtéren épült nagy faalkotványban. Ézentúl mindennap lesz előadás. — Kezdeté 8 órakor.

A thuzseri eset A Szalamon Ella tragikus halála ügyében folyamatba tett törvényszéki vizsgálat során Dr. Baruch Mór törvényszéki orvos és Dr. Hoffmann Emil, a kik annak idején a holttestet felboncolták, beadták a véleményüket a törvény-zékhez. Egy igen érdekes részt közlünk a munkálatból. — A bonzjegyzőkönyv alapján folemlítjük hogy a balkéz hatán talált elváltozás heg-nek tekintendő, a melynek minősége bizonyítja, hogy egy régebben szenvedett sérülésnek következménye s a halállal semmi összefüggésbe nem hozható, de egymagában vé: is 8 napnál több, 20 napnál kevesebb gyógyítási időt igényelt. A serülés módjára nézve a vizsgálati iratokban foglalt azon állítás, hogy a hipnozis alatt suggestio útján okoztatt, egy tuzesnek allított, de különben hideg hajtú feltevése által, a heg kinezése által annyiban igazolást nyer, amennyiben tényleg égési sebnak következménye. — A gyomor táján talált foltok, már nem az élön lettek felidézve. Ezen véleményünk megállapításánál szándékosan kerültük, bármily kecsesítő is volt a kialakuló alkalom, azoknak a tudományos emlékeknek a fjtégetését, a melyek a hipnozról az újabb irodalomban oly kiterjedt vita tárgyat képeztek, mert azon meggyőződés vezérelt, hogy a gyakorlati czélra szánt szakértői vélemény nem az a tér, a melyben még befejezhet en tudományos kérdések elbíráltok lennének, de különben is a bírói s gbi-zásból önként folyik a szakértőnek az a kötelezettsége, hogy mindig csak a fenforgó vádbeli esekelményre vonatkozva, véleményének tárgyilagos alapját az itt nyilvánutó jelenségek-ből merítse és épen mert a Neukom által Salamon Ellán végzett látványos mutatványokról teljes bizonyossággal állitható, hogy Salamon Ella egészségét a leggyászosabban befolyásolták, s mivel ezen véleményhez — bármily nézetet tapláljunk is a hipnozról — kétség nem fér, mihelyt elfogadjuk, amint el kell fogadnunk azon állítást, hogy mindaz, a mi idegés izgalmat okoz, káros hatást gyakorol az idegekre, kiváló feladatunknak tekinthettük azt bebizonyítani, a mi e konkrét esetben tényleg bebizonyítható volt. De mellőztük azt általános tisztán elméleti álláspontból, a mely bármily érdekes is részint ösmeretének hiányossága, részint a szakértői nézetek szétágazása folytan bizonyítékok alapján nyugvó véleményt amugy sem szolgálhatna.“

Irodalom.

Előfizetési felhívás a „Jubileum indulóra“, mely a kolozsvári állami fitanítóképző huszonötévi fennállásának egy év mulva leendő megünneplésére Bordeaux Géza kecskeméti városi zeneisk. tanár által iratott. Ezen magyar stílyú „Jubileum induló“ zongorára két kézre fog megjelenni; ára előfizetőknek: 1 korona, nem előfizetőknek dragabb lesz. Hegedűsök épen úgy játszhatják, akár zongozások, mert a dallamot a felső sor nélkül tartalmazza. Ugyanezen darab „népzenekarra“ is kapható saját letelelemben; ára: 2 korona. Hogy milyen sikerült zenedarab azt nem dicsérjük, reménylünk, majd eléggé fogja ez magát ajánlani s rövid idő alatt általánosan ismert lesz. Rendelők sziveskedjenek czimeiket s lakasikat a fentnevezett szerzőhöz beküldeni. Gyűjtőknek hat előfizető után egy tiszteletpeldány jár.

— Szalay József magyar története. Már említettük, hogy a Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) könyvkiadó cég a millenium alkalmából új kiadásban bocsátja közre Szalay Józsefnek, a korán elhunyt kiváló történet-tudósának „A magyar nemzet története“ című munkáját, még pedig akképen, hogy annak hezagait Baróti Lajossal pótolta és azonfelül a szöveget több mint 600 művészi

kivitelű illusztrációval látja el. Szalay munkáját nemcsak az akadémia részéről érte az a kitüntetés, hogy odaítélték neki a Szilágyi-féle 1200 frtos jutalmát, hanem a közönség is oly lelkesen fogadta, hogy rövid pár év alatt az egész első kiadás elfogyott. Valóban szükség volt tehát a második kiadásra, és a kiadó cég bőlezen cselekedett, midőn azt valóságos díszmunka tervezte, hogy méltó ékessége legyen minden magyar ember könyvespolcának. Alig jelent meg a munka prospectusa, már előttünk van az első füzet is, mely 4 ivnyi szöveget és több mint 50 kisebb-nagyobb illusztrációt tartalmaz. Az első fejezet a magyarok heköltözése előtti Magyarországot ismerteti, előbb a kőkort bemutatva számos Magyarországon talált kőkort tárgyal, aztán a bronzkort, szintén bronzkori leletek rajzaival. Erre Magyarország legrégibb ismert lakosait ismerteti a szerző néhány érdekes aravisk régiséget reprodukálva. Pannónia és Dáciajának a rómaiaktól való meghódítását szintén számos kép illusztrálja: a Traján oszlopa néhány domborművü képének másolata, a Traján-híd maradványa, a római Traján-fórum, a híres Traján-tábla stb. „A római közigazgatás és műveltség Pannóniában és Dáciában” című fejezetben dusan ki vannak aknázva az ó-budai ásatások; ott találjuk az aquincumi anfitéatrum képét, az ottani leletek közül az ismert oltárkövet, a mozaikot, a bélyeges táblákat, az anyagedény-töredékeket stb. Nagyon sikerültek a Pannónia sorsára befolyással volt római császárok arcképei is: Augustus császárá és Tiberiusé, valamint Decabal dák király egy szobrának másolata. A szöveg sehol sincs tudákos magyarázatokkal megrakva; az előadás népies, végig egyszerű, világos, folyékony, olyan, a minőnek lennie kell egy a nagy közönség számára szánt munkában. Az első füzet átolasása után tehát csak még melegebben ajánlhatjuk a munka megszerzését mindenkinek, a kit hazája története érdekel. Egy-egy füzet ára 30 kr., a ki előfizet (6 füzetre 1 frt 80 kr.-ral, 12 füzetre 3 frt 60 kr.-ral, 24 füzetre 7 frt 20 kr.-ál) a füzeteket bérmentve kapja. A teljes mű mintegy 65 füzetre fog terjedni. Gyűjtőknek minden 7 példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgál a kiadóhivatal. A megrendelések a kiadócéghoz intézendők: Lampel Róbert (Woldianer F. és Fiai), Budapest, Andrassy út 21.

„Luceaféru!”

takarék- és hitelintézet mint részvénytársaság Verseczen.

Nevezet intézet elfogad betéteket gyümölcsötetés végett 1 frton. vagy 2 koronán túl, 5%-os kamatozás mellett.

A kamatok után járó jövedelmi adot az intézet fizeti.

Betétek és betétvisszafizetések posta útján is eszközölhetnek,

Az igazgatóság.

Üzlet átadás!

Műterem áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tulajdomására hozni, hogy a Frisch-féle házban lévő fényképészeti műtermet Dajkovits János úrtól a mai naptól kezdve átvettem.

Hazánk és a szomszédos Ausztria nagyobb városainak legelső műtermében szerzett több évi gyakorlati működésem után azon helyzetben vagyok, hogy a T. Cz. közönség legfokozottabb igényeit is kielégíthetem, annyival inkább is mivel üzletemet a legmodernebb eszközökkel fogom berendezni.

Nagyításokat vizit képekről Platin, Albumin és Collodin papírokra egész életnagyságig eszközölhetek ezen célra berendezett nagyító osztályban.

Ujság! Nagy szenzáció! Uj Vízfestésű képek. Színes fényképek.

Minthogy legfőbb törekvésemé tettem feláldozni szorgalommal a mélyen tisztelt közönség igényeit kielégíteni. — tisztelettel kérem becses pártfogásukat.

NB A tél folyama alatt kérem a gyermek felvételeket már reggel bejelenteni. Felvételeket boros időben is eszközölök.

Mély tisztelettel

Rigyitsky Iván,
fényképész.

94. számhoz — 1894.

Pályázat.

Versecz szab. kir. város iskolaszéke egy ujonnan szervezett helyettes-tanítói állomásra ezennel pályázatot hirdet. Javadalmazás: évi 400 frt. fizetés. Kellően felszerelt kérvények f. évi november hó 25-ig a községi iskolaszékhez küldendők.

Seemayer János,
kir. tanácsos, iskolasz. elnök.

4906. sz. — tkv. 1894.

Árverési hirdetményi és feltételek.

A verseczi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Seemayer Károly verseczi lakosnak Fuhro

ferj. Kory Teréz és Fuhro ferj. Dörner Katalin moraviczai lakosok 11-ki végrehajtási ügyében 50 frt. tőke, ennek 1893. évi ápril hó 13-tól járó 6% kamata, 11 frt. 20 kr. eddigi, 5 frt. 65 kr. jelenlegi, és a még felmerülő költség kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. járásbíró területén ferendia községben fekvő s a moraviczai 635. sz. tkvben A 1 927, 1068, 1180, 1403 és 1776 hrsz. a felvett ingatlanokból végrehajtást szenvedők jutaléka vagyis egy fél urbéri telek 1224 frt kikiáltási árban 1894. évi november hó 31-ik napján délelőtt 9 órakor moraviczai község házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 122 frt 40 kr. készpénzben, avagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 83. §-ában jelzett ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró telekkönyvi irattárban s moraviczai község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságánál 1894. évi szeptember hó 6-ik napján

Kérészy, kir. aljbíró.

5117. sz. — tkv. 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Frank Ede verseczi lakos végrehajtónak Sándor György elleni végrehajtási ügyében 352 frt 04 kr. tőke ennek 1892. évi október hó 21-től járó 6% kamata 37 frt 95 kr. eddigi 10 frt 15 kr. jelenlegi, és a még felmerülő költség kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. járásbíró területén a Kustély községben fekvő s a kustélyi 1372 sz. tkvben A 1 476 hrsz. 400 ösz. 515 hrsz. és 7490-7491 hrsz. ingatlan 434 frt továbbra A + 3016 hrsz. alatti ingatlan 59 frt kikiáltási árban 1894. évi november hó 25-ik napján d. e. 9 órakor. Kustély község házána megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 43 frt 40 kr. 5 frt 90 kr. készpénzben, avagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminister rendelet 83. §-ában jelzett ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró telekkönyvi irattárban s Kustély község előjáróságánál megtekinthetők.

Ezen árverés által a Sosa An Anna javára C 3 sorsz. a. bekelezett használati jog nem érintetik.

Verseczen a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságánál 1894. évi augusztus hó 31-ik napján.

Kérészy, kir. aljbíró.

5506. szám. — tkv. 1894.

Árverési hirdetményi és feltételek.

A verseczi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Thal Henricknek Trifu Petru germáni lakos elleni végrehajtási ügyében 100 frt. tőke, ennek 1891. évi szeptember hó 1-étől járó 6% kamatai 44 frt. eddigi 11 frt. 15 kr. jelenlegi és még felmerülő költség követelése, ugyszintén a csatlakozást nyert kisbirtokosok országos föld-hitelintézete 11 frt 26 kr. s jár. a kir. államkincstár 616 frt. s jár. iránti követelésének behajtása iránt, az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. járásbíró területén Kis-Zsám községben fekvő s a germáni 12. sz. tkvben A 1 21 hrsz. 12 ö i szám (435 436) 510 hrsz. alatt felvett ingatlan s a hozzátartozó 1 hold iegelő illotőség 891 frt kikiáltási árban 1894. évi december hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Germán község házána megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 89 forint 10 kr. készpénzben, avagy az 1881. évi 61. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 83. §-ában jelzett ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró telekkönyvi irattárban s Germán község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbíró mint tkvi. hatóságánál 1894. évi szeptember hó 5-ik napján.

Kérészy, kir. aljbíró.

Legjobb óvoszer a kolera és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

TÖKÉLETES FERTŐTLENÍTÉS.

Teljesen szagtalan! Önműködő tözegszoró-closettek. Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszék berendezések. Korházak, laktanyák iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegalom! Mindenmü tözeggyártmány nagy rak-tára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és el-fuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság. Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva.

Magyar tözeg- és műtrágya- ipar részvénytársaság.
Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!
Mindenmü tözeggyártmány nagy rak-tára.
Különlegesség:
emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és el-fuvarozási vállalatok szervezése.
Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.
Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva.

Verseczen alapítandó Polgári takarékpénztári részv. társaság tervezete.

Versecz városa a már meglevő valamint az épülőfélben levő és tervbe vett vasuti hálózatok folytán gazdag s népes nagy vidékének központjává vált; a mely egytelől nagyobb összegek forgalmában, másfelől emelkedő pénzkérésletben nyilvánul.

Ezen tényezők összesége tette mind érezhetőbbé oly pénzüintézet hiányát, a mely hivatva volna, a város és vidékének nemcsak kereskedelmét, iparát és gazdasági fejlődését hathatósan előmozdítani, hanem a lakosságnak üzleti tevékenységét és takarékosági hajlamát is ébreszteni.

Ezen cél lebegett szemünk előtt a midőn egy modern, szolid és kereskedelmi elvek szerint vezetendő intézet alapítását.

«Polgári takarékpénztár részv. társaság» kereskedelmi törvényileg bejegyzendőcézég alatt elhatároztuk, a mely névre szülő 1500 darab 200 korona névértékkel bíró részvény, tehát 300000 korona alaptőkével rendelkezék.

Az intézet működési tére magában foglalandja a következő ügyleteket; és pedig mindennemű betétek elfogadása, váltók, sorsjegyek és szelvények leszámítolása, — földhitel — kölcsönök nyújtása, — előlegek adása úgy értékpapírok és értéktárgyak, értékszerekre valamint saját és bérelt raktárain fekvő mindennemű árukra, továbbá pénz és állampapírok vétele és eladása.

A részvénytársaság tartama 50 évre állapítatik meg.

A kibocsátandó 1500 darab 200 koronás részvényből az alapítók 700 darabot vesznek át, a míg a fennmaradt 800 darabot a nagy közönség elé terjesztik.

Az alapítók fenntartják ara iránti jogukat, hogy a 800 darabon felüli jegyzés esetén saját belátásuk szerint oszthassák fel a részvényeket az aláírók között.

Együttal a kereskedelmi törvény 183. cikke adta azon jogukkal is élnek az alapítók, a mely nekik az első igazgatóság három évre való kinevezését biztosítja; megjegyezve, hogy ezek tagjait a közgyűlés bármikor felmentheti működése alól.

A részvények jegyzése 1894. évi november 11-től november 18-iki déli 12 óráig történik és pedig 20 korona részvényenkinti felpénzzel, a mely felpénz, tehát összesen 30000 korona a tartalék alapot képezi. A jegyzésnél e szerint minden részvény után 20 korona mind a névérték 10%-a, és 20 korona mint tartalék alap fizetendő, — a mely fizetésről nyugták adatkak.

A névérték további 20%-a az alakuló közgyűléstől számítva 15 nap alatt lesz befizetendő, míg a többi részletek lefizetése az igazgatóság idejekoránti rendelkezése szerint történik.

A jegyzés és befizetés megtörténte után lesz megtartva az alakuló közgyűlés, melynek határnapja a lapokban lesz közölve helybeliek számára; idegen aláírók ajánlott levéllel lesznek értesítve.

Az alólírt alapítók a részvények jegyzését ezennel a nagy közönség rendelkezésére bocsájtják azon határozott meggyőződéssel, hogy ezen intézet alapítása nemcsak a részvényesek számára lesz hasznos hajtó, hanem Versecz város és környékének összeségére is javára fog szolgálni. Jegyzések és befizetések Frisch Hugo úrnál történnek.

Versecz, 1894. évi november hó 8-án.

Az alapítók:

Andrejevics testv. és társai,

szalamigyárosok.

Árday Márton,

földművelő.

Florian György,

vaskereskedő.

Frisch Hugó,

kereskedő.

Frisch Gyula,

szeszgyáros.

Fürth Balint,

kereskedő.

Grosz Armin

szállító.

Haas Zsigmond,

kereskedő.

Hahn Ignác,

hivatalnok.

Holitzer József,

fakereskedő.

Klauber Jakab,

vállalkozó.

Dr. König Ármin,

ügyvéd.

Kohn H.,

földbirtokos.

Löwenstein József,

kereskedő.

Matheics D.,

fakereskedő.

Van Royen J. B.,

nagybirtokos.

Schulcz Lénárt,

butorkereskedő.

Seemayer Ferencz,

földbirtokos.

Seemayer János,

polgármester.

Dr. Seemayer Károly,

ügyvéd.

Seiberth Antal,

gőzmalom tulajdonos.

Seidl Gyula,

gépgyáros.

Stark József,

építőmester.

Sternberg József,

vállalkozó, a gróf Keglevits. Istv. utodai budap. cognacgyárának résztulajdonosa.

Sternberg Márkusz,

terménykereskedő.

Tauber Emil,

kereskedő.

Weitner Ferencz,

földbirtokos.

Wolfner Vilmos,

gyárigazgató.

Vrede József,

földbirtokos.

Zoffmann Károly,

szőlőbirtokos.

Figyelmeztetik a T. Cz. közönség, hogy az aláírásokat a kereskedelmi törvény értelmében személyesen esetleg felhatalmazott által kell eszközölni.